

ИРДХВх. № 194/09. 11.2018.

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд на тема:

“Влияние на специфичната физическа подготовка върху технико-тактическите умения на студентки от профилираните групи по баскетбол”

за присъждане на образователната и научна степен “Доктор”
в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт,
професионално направление 7.6. Спорт
на докторантката на самостоятелна подготовка към
Центъра за научно-приложна дейност
на НСА “В. Левски”

ст. преп. Лариса Касабова

Научен ръководител: Проф. Румян Христов, ДН

Съвременният хиподинамичен начин на живот на студентската младеж е в противоречие с физиологичните потребности на организма от двигателна активност, а липсата на такава води до повишена заболяемост и съвсем естествено се отразява негативно върху учебно-трудова дейност.

Особено актуален в настоящия момент е проблемът за усъвършенстване на учебния процес по физическо възпитание и спорт във висшите училища на България. Сред специалистите все повече се налага мнението, че, с оглед повишаване ефективността и атрактивността на учебната дисциплина, е необходимо да се направят съществени промени в учебния процес и той да придобие тренировъчен характер.

Изборът на проблема на научното търсене на докторантката не е случаен – Лариса Касабова е дългогодишен утвърден преподавател в УНСС (София). Уменията ѝ да обучава и провежда тренировъчен процес по баскетбол са възнаграждавани не един път по време на студентски първенства и спортни форуми както у нас, така и в чужбина. Носител е на бронзов медал от Първото европейско първенство по баскетбол “3 на 3”.

Преподавателската ѝ дейност е насочена към занимания със студентите от профилираните групи по баскетбол на УНСС и представителните отбори по баскетбол на Университета.

Лариса Касабова завършва висшето си образование в НСА “В. Левски” през 1984 г., с придобити две професионални квалификации “учител по физическо възпитание” и “треньор по баскетбол”, и призната магистърска степен.

Като състезателка по баскетбол е медалист от Републикански първенства и турнири, както и многократен студентски шампион с представителния отбор на НСА “В. Левски”. Включвана е в състава на националния отбор за девойки и е участвала в европейския клубен турнир за купа “Ронкети”.

Има силно развито чувство за справедливост, съзнателна е и отговорна при изпълнението на поети задължения, притежава умения за работа в колектив. От дълги години е научен секретар на катедра “Физическо възпитание и спорт” в УНСС (София).

Представеният за рецензиране дисертационен труд е разработен на 176 стр., в това число 13 таблици, 40 фигури, 7 приложения, списък на литературата и научни приноси на докторския труд.

Структуриран е според изискванията за подобен род научни разработки. Написан е на добър език и стил и е много добре онагледен. Анализът на резултатите е на високо професионално ниво.

Разработката притежава редица достойнства, които имат приносен характер:

- извършено е сериозно теоретично проучване (на базата на 176 литературни източника, от които 146 на кирилица и 30 – на латиница) върху проблемите на баскетбола в условията на неспециализираните по спорт висши училища в Република България, особеностите на двигателната дейност в баскетбола, проблемите на методиката на преподаване и тренировка;
- контингентът на изследване е достатъчно представителен – изследвани са 50 студентки от УНСС, включени в профилирани групи по баскетбол, занимаващи се под ръководството на докторантката. За нуждите на изследването същите са разпределени на две групи (експериментална и контролна);
- приложени са подходящи методи на изследване (обзорно проучване и теоретичен анализ на специализираната литература, антропометрия, спортно-педагогическо тестиране, спортно-педагогически експеримент), както и високо-информативна тестова батерия, включваща 21 основни показателя за физическо развитие, специална физическа и специфична технико-тактическа подготвеност и функционална работоспособност;
- при обработката на изходните данни от проведените спортно-педагогически тестирания е използван подходящ математико-статистически инструментариум (алтернативен и вариационен анализи, проверка на хипотези - с помощта на t-критерия на Стьюдент, корелационен и факторен анализи, метод на сигмалните отклонения и метод на индексите);
- разработена е специализирана учебно-тренировъчна програма за повишаване нивото на технико-тактическите умения на

студентките от профилираните групи по баскетбол на висшите училища, на базата на допълнително прилагани тренировъчни въздействия със средствата на специалната физическа подготовка;

- извършена е апробация на разработената програма и коректно, с помощта на подходящи сравнителни критерии, при високо ниво на статистическа достоверност ($P_t \geq 95\%$), е доказана ефективността от нейното прилагане, чрез проследяване на промените, настъпили за времето на експерименталния период, в средните нива на наблюдаваните признаци при двете изследвани съвкупности (експериментална и контролна групи);
- разработени са корелационно-структурни модели и са анализирани взаимозависимостите между изследваните признаци както при старта, така и в края на спортно-педагогическия експеримент;
- разкрита е факторната структура и са изведени основните фактори на физическото развитие и специфичната работоспособност при студентките-баскетболистки от неспециализираните по спорт висши училища;
- разработена е нормативна система за оценка на специалната физическа и специфичната технико-тактическа подготвеност на студентките от профилираните групи по баскетбол на висшите училища, която дава възможност да бъде осъществен контрол върху степента на усвояване и усъвършенстване на технико-тактическите умения и да бъдат направени своевременно корекции в учебно-тренировъчния план. Приложената 50-бална точкова система позволява да бъдат оценени и много малки промени в нивата на развитие на признаците на специалната физическа и специфичната технико-тактическа подготвеност. За нуждите на учебния процес е предложен механизъм за

превръщане на получените точкови оценки в т.нар. учебни оценки, които са адекватни на прилаганите в системата на българското образование 6-бални оценки.

Лариса Касабова е изпълнила всички дейности, предвидени в нейния индивидуален план. По време на обучението ѝ не са констатирани процедурни нарушения. Представила е списък и ксерокопия на необходимите 3 научни публикации. Авторефератът носи реална информация за същността на дисертационния труд.

В *заключение*, считам, че рецензираният научен труд притежава висока научно-приложна стойност и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България и Правилника на НСА "В. Левски" за присъждане на образователната и научна степен "Доктор".

На основата на всичко посочено по-горе, считам, че има достатъчно научни аргументи да заявя своя положителен вот за присъждане на научната и образователна степен "Доктор" на *ст. преп. Лариса Иванова Касабова*.

09.11.2017 г.

София

Рецензент:.....

(проф. Р. Църова – доктор)